

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta

Nr. 82 (5621)

Sestdien, 1987. gada 11. jūlijā

Maksā 3 kap.

ŠODIEN NUMURĀ

Ar rubriku «Kontroli — kvalitāti» publicēts materiāls par bezsaimnieciskumu rajona patērētāju biedrības desu ceļā (2. lappusē).

«Prēmija» jeb asa situācija kolektīva (2. lappusē).

Kas notika pirms 47 gadiem mūsu novadā (3. lappusē).

Par apkārtējās vides aizsardzības darbu skati, par topošo ģimenes enciklopēdiju un citus materiālus lasiet 4. lappusē.

Lopbarības sagatavošanā — tempus un kvalitāti!

Pārskats

par lopbarības sagādes gaitu rajona saimniecībās (pēc RARA dispečerdienesta datiem) procentos līdz 10. jūlijam

Saimniecība	Sagatavots lopbarības	Noplūcis platību	Sagatavots siena	Sagatavots skābsiena
Raiņa	83	84	75	86
«Rīts»	79	93	53	86
«Sarkanā ausma»	79	74	47	106
«Silukalns»	75	95	58	101
Kirova	70	80	60	72
«Vārkava»	70	58	62	60
Rušonas p. s.	70	58	21	114
M. Gorkija	67	63	52	69
«Krasnij Oktjabri»	65	87	66	84
Lenina	64	69	56	88
«Nākotne»	64	59	41	53
Rudzātu p. s.	59	68	57	70
Oškaina	57	71	51	49
K. Marksa	57	69	58	65
«Dzintars»	53	60	53	74
«Dubna»	49	64	25	95
Aglonas p. s.	47	55	30	50
Suvorova	45	74	38	43
«Zelta vārpa»	42	64	20	47
Dzeržinska	40	89	67	38
RAJONA	62	70	49	75

Stāvokli, kāds republikā patlaban izveidojies lopbarības sagatavošanā, nosaukt par amierinošu diez vai būtu pareizi. Galvenais uzdevums ir krasi pātrināt lopbarības sagādes tempus — tas tika uzsvērts pirms pāris dienām notikušajā selektorapspriedē republikas Valsts agrorūpnieciskajā komitejā un pilnā mērā attiecas arī uz mūsu rajona saimniecībām.

Lietainais laiks, izrādās, kārtīgiem saimniekotājiem maz traucē. Tiek izmantotas dažādas tehnoloģijas, gādāti dažādi lopbarības veidi. Citiem atkal lietus ir labu labais iemesls, lai aizbildinātos.

Rajona agrorūpnieciskās apvienības speciālisti uzsver, ka īpaša uzmanība veicama lopbarības kvalitātei. Ir ne viena vien saimniecība, kura vēl nav iedomājusies pārinterēsies, cik laba un vērtīga viņu sagādātā barība. Nevienam paraugu laboratorijas pārbaudei nav atsūtījuši no kolhoziem «Zelta vārpa», «Rīts», Oškaina, K. Marksa, Suvorova, Rudzātu un Rušonas padomju saimniecībām. Bet kā ir citur?

Vispirms par skābsienu. No sagatavotā daudzuma pārbaudīti 27 procenti. 65 procenti pārbaudītā barības veida atbilst pirmajai un otrajai klasei. Uztrauc fakts, ka ir bezklases skābsiens — 11 procenti! Par kvalitāti nav pilnībā gādāts M. Gorkija kolhozā un «Sarkanajā ausmā», kur no pārbaudītā attiecīgi 27 un 29 procenti ir bezklases skābsiena. Labi strādās kolhozā «Krasnij Oktjabri». Lenina, Dzeržinska kolhozos un «Dzintarā», kur viss pārbaudītais atbilst pirmajai un otrajai klasei.

Labāka situācija ir ar skābbarību un zāles miltiem. Pārbaudīti 10 procenti no saražotās skābbarības — visa atbilst 1. un 2. klasei. Arī visi pārbaudītie zāles milti ieskaitāmi šajās kategorijās. Jāatzīmē, ka Raiņa kolhozā un «Sarkanajā ausmā» sagādāti tikai pirmajai klasei atbilstoši zāles milti.

Plauja paliek plauja, bet kur sēsim ziemājus? No vairāk nekā 11 tukstošiem hektāru rajonā aparti tikai nepilni deviņi šimti — ne desmit procentu...

REPORTAŽA

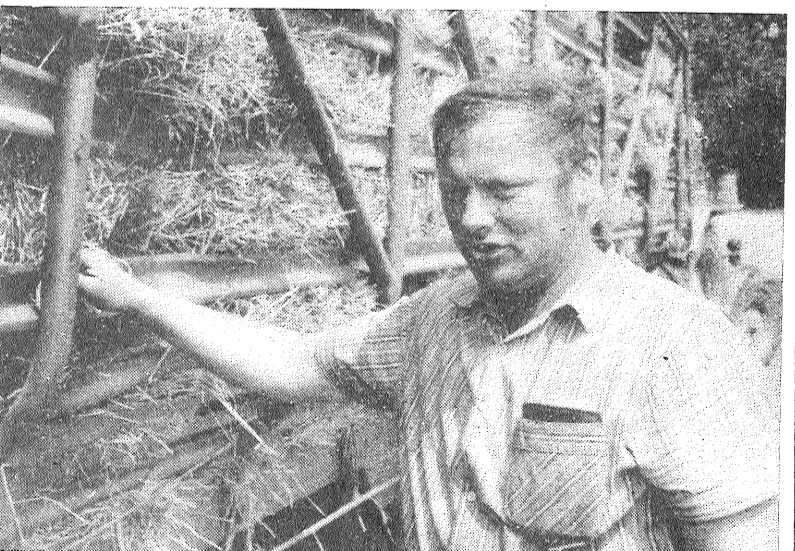
Kolhozā «Zelta vārpa» lopbarības sagatavošanas tempi arvien pieaug. Kā jau siena laikā.

Soferis Valentīns Svirks (attēls pa kreisi) un savācēpreses mašīnists Ričards Peisnieks (attēls pa labi) ir vieni no labākajiem strādātājiem.

Arvids Gēdušs strādā «visaugstākajā līmenī» — veido apjomīgus siena kūpu veidus automašīnās.

Rajonā savācēpresē «Sigulda» izmanto pamaz, taču Aleksandrs Puriškevičs ar šo tehniku prot lieliski tikt galā. Meistars!

J. SILICKA foto

Kā mēslojot ganības

Dīvains var likties apgalvojums, ka ar sulīgu zāli bagātas ganības ne vienmēr garantē augstus izslaukumus. Dažās saimniecībās tieši pienīgākās govīs pašā intensīvākajā laktācijas periodā it kā pēkšņi sagurst, zaudē apetīti, jūtam samazināšanos izslaukumus. Cēloni precīzi atklāj tikai asins analīze — konstatēts dzīvnieku veselībai ļoti svarīga elementa (magnija) trūkums organismā.

Izrādās, ka regulāra ganību mēslošana ar nesabalansētām minerālmēsliem (sevišķi — slāpekļa un kālija mēsliem) nodrošina šo minerālsāļu strauju uzsūkšanos augos. Tajā pašā laikā aktīvo magnija sāļu uzsūkšana tiek kavēta.

Smagākos saslimšanas gadījumos, kad periodiski parādās krampji un citas pazīmes, pareizo diagnozi noteikt nav grūti. Diemžēl vislielākos zaudējumus rada apslēptā saslimšana, kad dzīvnieki īsti slimji neizskatās un netiek ārstēti, bet piena ražošanas vai kermena masas palielināšanās augošajiem dzīvniekiem ievērojami samazinās.

Bagātīgi mēslojot ganības ar kāliju saturošiem minerālmēsliem, tas uzkrājas zālē, tāpēc govīs dažkārt sanem par 700—800 gramus kālija nepieciešamo 70 vai 80 gramu vietā. Bet nātrija un magnija trūkst. Bieži vien neievēro arī prasības kalcijs un fosfora attiecībās. Taču sabalansētība ganību laikā ir sevišķi nozīmīga.

Normālā barībā nātrija un kālija attiecībai vajadzētu būt 1:3, bet kultivēto ganību zālē tā ir no 1:10 līdz 1:20. Kālija daudzums tādā vairākkārt nārsniedz normu.

Slimības novēršanas pamatā ir profilaktiskie pasākumi. Ganības valstī regulāri kļūst ar dolomīta izcelsmes kalkiem, jo tie satur daudz magnija. Minerālmēsli jāsevē sabalansētās devās. Vēlams regulāri kontrolēt magnija daudzumu barības līdzekļos un lielfermu dzīvnieku asins serumā. Tas attiecas arī uz individuālo īpašnieku rīcībā esošajām ražējām govīm, jo to vidū saslimšana novērojama arvien biežāk.

Viens no svarīgākajiem pamatnoteikumiem praktiskajā darbībā ir zinātniski pamatotu mēslojuma veidu, devu, panēmīnu, terminu un augsnes agronomisko rādītāju ievērošana.

Maksimālo proteīna ieguvī mūsu apstākļos dod slāpekļa

mēslojums. Taču augstas slāpekļa mēslojuma iekreizējās devas (vairāk par 100 kilogramiem uz hektāru) palielina arī nitrātu daudzumu, kas, sasniedzot zināmu līmeni, var būt cilvēkiem un mājdzīvniekiem toksisks. Pārmērīga kālija uzkrāšanās kultūraugu produkcijā izraisa vielmaiņas traucējumus. Šādos gadījumos ir novērota mājdzīvnieku saslimšana ar ganību tetāniju.

Ilggadīgo un viengadīgo zālāju, kā arī plauju un ganību mēslošanai kālija devas ir jāizsēvē divos panēmīnos reizes ar slāpekļa mēslojumu. Nav pielaujami lopbarības kultūraugiem kāliju izsēt it kā krājuma uz vairākiem gadiem.

Jāuzsver, ka kālija un fosfora minerālmēsli, tāpat kā visi citi augiem nepieciešamie barības elementi, ir jādod optimālās devās un pareizās attiecībās; ievērojot augšņu agronomiskās īpašības, kas parādītas attiecīgo saimniecību augšņu agronomiskajās kartēs. Protams, jāievēro elementārās prasības atkarībā no augsnes auglības un kultūraugu īpatnībām plānoto ražu iegūšanai. Cita ceļa nav.

Cilvēks, izmainot apkārtējās vides apstākļus lauksaimniecības dzīvniekiem, aktīvi leļaucas to organisma iekšējos procesos. Ja apkārtējās vides faktori atbilst organisma prasībām, apmierina, stimulē vielmaiņu, tad tiek uzlabota dzīvnieku veselība, veicināta produktivitāte, ilgstoša saimnieciska izmantošana.

Pastāv cieša sakarība starp agrrotehnikas līmeni saimniecībā un dzīvnieku produktivitāti. Piemēram, paaugstinoties augsnes skābumam, ne tikai samazinās zemes auglība un audzējamo kultūru ražība, bet arī izaudzētās lopbarības kvalitāte. Ilgstoša tādas lopbarības izbarošana produktīviem lauksaimniecības dzīvniekiem noved pie metabolisma traucējumiem. Pētot šādu dzīvnieku asinis, vērojama acidoze (tāds dzīvnieku organisma stāvoklis, kad skābju un sārmu līdzsvars traucēts un nosveras uz skābju pusi). Piemēram, pienam rodas īpatnēja smaka, tas kļūst pārtikā nelietoājams. Dzīvniekiem rodas dažādi kuņģa un zarnu trakta traucējumi, pazeminās citu vielu uzņemšanas spējas.

P. ANSPOKS,

lauksaimniecības zinātnu doktors

Uzmanību: interesanta pieredze!

Garantiju dod ģimenes darbuzņēmums

Garantē augstu kvalitāti. Tā ar pilnām tiesībām par savu produkciju saka tāģģimenes, kas piegādā pārdošanai dārzeņus. Kijevas apgabala padomju saimniecībā «Bariševskij», piemēram, šogad darbuzņēmuma posmiem iedalīti 160 hektāri plantāciju — divreiz vairāk, nekā pagājušajā gadā. Saimniecība nodrošināja katru kolektīvu ar dēstiem un mēslojumu, piešķīra inventāru un taru un parūpējās, lai produkcija tiktu pieņemta laikus.

Jaunievedums ir izdevīgs saimniecībai, — saka padomju saimniecības galvenais ekono-

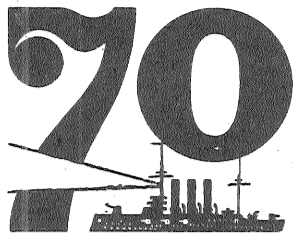
mists L. Karlašs. — Zudusi nepieciešamība iesaistīt lauku darbos cilvēkus no malas, bet ražība divas līdz trīs reizes pārsniedz plānoto.

Tas atsaucas arī uz «personisko» dārzu saimnieku materiālo labklājību. Piemēram, padomju saimniecības strādniece L. Gapiča pērnvasar apstrādāja 1,3 hektārus tomātu un gurķu stādījumu un ieguva labu ražu. Ar to ģimenes budžets papildinājās vairāk nekā par 1300 rubļiem.

Tagad daudzos Ukrainas kolhozos un padomju saimniecībās apzīmējumi «ģimenes» un «personiskais» stabilī ietietto zemkopju leksikā, kas strādā sākumā dārzos un kirbjaugu kultūru un lopbarības kultūru plantācijās. Darbuzņēmuma posmi ne vien paaugstina ražu un uzlabo produkcijas kvalitāti, bet arī pazemina tās pašizmaksu.

TASS korespondents

Tauta pacēla sarkanos karogus

Pirms 47 gadiem Latvijā risinājās izšķiroši revolucionāri notikumi, kuriem bija paliekoša nozīme latviešu tautas liktenī. 1940. gada pirmajā pusē Latvija saasinājās politiskā krīze — Ulmaņa fašistiskā valdība zaudēja tautas uzticību un nespēja pārvaldīt valsti. Latvijas lielākajās pilsētās notika plašas tautas masu akcijas. Parādījās sarkanie karogi, tika izplatītas skrejlapas ar aicinājumiem: «Stāsimies cīņā pret Ulmaņa klikli!», «Nost 15. maija avantūristus!», «Par brīvu demokrātisku Latviju, vietoti pret fašismu!».

Darbalaužu revolucionārās cīņas rezultātā 1940. gada 20. jūnijā Ulmaņa fašistiskā valdība tika gāzta. Izveidojās jauna, demokrātiska Tautas valdība ar zinātnes un sabiedrisko darbinieku profesoru doktoru A. Kirhenšteinu priekšgalā. Valdības locekļi bija ģenerālis R. Dambītis (kara ministrs), rakstnieks V. Lācis (iekšlietu ministrs), žurnālists P. Blauss (sabiedrisko lietu ministrs), tiesu darbinieks J. Pāteris (tieslietu ministrs), inženieris J. Jazars (satiksmes ministrs), žurnālists un rakstnieks J. Lācis (tautas labklājības ministrs), sabiedriskais darbinieks V. Latkovskis (iekšlietu ministra biedrs un politiskās policijas priekšnieks). Jūlija sākumā valdība tika iekļauts zinātnes darbinieks profesors P. Lejiņš (izglītības ministrs), lauksaimniecības darbinieks J. Vanags (zemkopības ministrs), sabiedriskais darbinieks K. Karlsons (finanšu ministrs), sabiedriskais darbinieks A. Tabaks (valsts kontrolieris) un izglītības un sabiedriskais darbinieks J. Lieknis (izglītības ministra biedrs). Šādā sastāvā valdība darbojās līdz 1940. gada 21. jūlijam.

Izpildot Latvijas Komunistiskās partijas prasības, jaunā valdība likvidēja fašistisko kundzību, atjaunoja demokrātiskās rīcības, likvidēja aizsargu organizāciju, pieņēma likumu par Tautas saeimas vēlēšanām, likvidēja fašistiskās arodbiedrības un dibināja jaunas, noteica astoņu stundu darbdienu. Gāzās buržuāzijas iespējamās pretošanās apspiešanai nodibināja strādnieku gvardes nodales.

Latvijas Komunistiskā partija apvienoja ap sevi visus progresīvos spēkus — strādniekus, zemniekus, darba inteliģenci un izveidoja vienotu Latvijas Darba tautas bloku. Šis bloks Tautas saeimas vēlēšanās (14. un 15. jūlijā) izcīnīja pārliecinošu uzvaru — par Darba tautas bloka kandidātiem tika nodots 97,8 procenti vēlētāju balsu. Saeimā ievēlēja 100 deputātus.

1940. gada 21. jūlijā notika Tautas saeimas pirmā sēde, kurā apstiprināja ministru prezidentu A. Kirhenšteina pārskatu par Tautas valdības darbību, pasludināja Latvijas padomju varu, proklamēja Latvijas Padomju Sociālistisko Republiku, nolēma lūgt PSRS Augstāko Padomi uzņemt Latvijas PSR Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā. 1940. gada 5. augustā PSRS Augstākā Padome izpildīja latviešu tautas lūgumu un uzņēma Padomju Latviju PSRS sastāvā. Tās bija liksmas, vētrains un revolucionāru pārveidojumu pilnas dienas latviešu tautas vēsturē, kas nepagāja secen arī bijušā Vārkavas pagasta darbalaudim.

Vārkavas darba zemniecība aktīvi atbalstīja jaunās varas pasākumus. Pagasta trūcīgie zemnieki un bezzemnieki veidoja sarkanās (strādnieku) gvardu vienības, kuru uzdevums bija nostiprināt sociālistiskās revolūcijas iekarojumus.

Vārkavas pagastā nodibināja policijas palīgdienestu, kurā iestāstījās aktīvākie padomju varas atbalstītāji. Viens no viņiem bija Andrejs Vaivodis (tagad dzīvo kolhoza «Dubna» teritorijā Upmalas ciemā. Kursiņu mājās). Vārkavas vidusskolas notiekošajiem A. Vaivodis pastāstīja: «Palīgdienesta darbiniekiem bija jāveic daudzi un dažādi uzdevumi. Nācās padzīt vecās pagasta valdes vīrus, atbrūnot pagasta aizsargus, izveidot jaunu pagasta padomi. Preiļu, Aizkalnes un Vārkavas pagastos padomju varu atjaunojām ātri, bet Kalupes pagastā šis darbs

aizkavējās. Kāpēc? Seit uz vietas nebija spēcīga progresīva aktīva. Tāpēc Preiļu revolucionārais štābs, ko vadīja Antons Luriņš, deva rīkojumu Vārkavas, Preiļu un Aizkalnes pagastu policijas palīgdienesta darbiniekiem doties uz Kalupes pagastu un palīdzēt tur darbalaudim atjaunot padomju varu. Revolucionārā štāba uzdevumu izpildījām ātri, par ko saņēmām pateicību».

Pagasta aktivisti ļoti dedzīgi izskaidroja iedzīvotājiem Tautas frontes bloka saeimas vēlēšanām platformu. Viņi uzstājās pagasta darbalaužu mitinos, izskaidroja, ko nozīmē vārda, preses, sapulču, biedrošanās brīvība, personas neaizskaramība. (Buržuāziskajā sabiedrībā šie jēdzieni bija sveši.)

Par trauksmaino un kūsālošo dzīvi Vārkavas pagastā 1940. gadā stāsta daudzi dokumenti. Piemēram, pagasta padomes 1940. gada 4. oktobra arkārtējās sēdes protokols Nr. 6. (Izraksts no šī dokumenta glabājas Vārkavas vidusskolā.) Galvenā tēma — kā pagasta padome risināja svarīgus saimnieciski organizatoriskus jautājumus.

...Gadī iet, un arī cilvēki aiztēt. Daudz bijušā pagasta aktivisti vairs nav starp dzīvajiem. Viēni atdeva savas dzīvības cīņās par Dzimtenes brīvību Lielajā Tēvijas karā, otri krita no buržuāzisko nacionālistu rādītām lodēm, trešos pieveicis gadu nastas smagums.

Līdz ar padomju varas atjaunošanu Vārkavas pagastā par izpildkomitejas priekšsēdētāju strādāja U. S. Denisovs. So otnākumu viņš pildīja līdz 1940. gada oktobrim, kad tika norīkots par Znotim zirgu iznomāšanas punkta vadītāju, kur strādāja līdz 1941. gada 26. jūnijam. Kad tuvojās vācu fašisti, viņš

kopā ar citiem pagasta aktivistiem evakuējās uz aizmuguri un iestājās Sarkanās Armijas rindās. Atgriezies dzimtajā pagastā nebija lemts, U. S. Denisovs krita cīņās pie Staraj Rūsas.

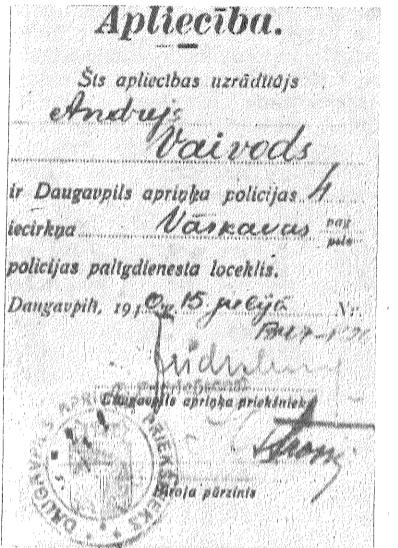
Lielā Tēvijas kara frontēs cīnījās arī Stanislavs Valvods. Pēc kara viņš strādāja partijas un padomju darbā, arī Latvijas PSR civilās aizsardzības sistēmā Rīgā.

Kara pirmajās dienās situācija bija visai sarežģīta, tāpēc visiem pagasta aktivistiem nebija iespēju evakuēties uz Padomju Savienības iekšieni. Okupētajā teritorijā palika, Antons Vilcāns, Buks, Andrejs Ločs un daudzi citi. Viņi turpināja strādāt savās saimniecībās un citur. Drosmīgi laudis. Piemēram, Andrejs Valvods visu okupācijas laiku saglabāja policijas palīgdienesta darbinieka apliecību un sarkano lenti ar burtiem PD, Andrejam Ločam palikšana Vārkavas pagastā bija bīstama, tāpēc viņš devās uz Rīgu un iekārtojās darbā upu kuģniecības kantorī par galdnieku. Te arī iepazinās ar Hertu Līndemanu (tā viņa «evi dēvēja»). Vēlāk noskaidrojās, ka Herta bija partizānu sakarnece. Viņa bieži apcēlēja Andreju Loču Oglu ielas 4. nama 11. dzīvoklī, lai saņemtu ieročus Tos A. Ločs ieguva no dažādām personām nar degvīna kuponiem. Herta Līndemane ieročus nogādāja uz Limbažiem brāliem Strazdiņiem, kuri palīdzēja partizāniem. Tā A. Ločs darbojās līdz 1944. gada jūlijam.

Kad karadarbība jau notika Latvijas PSR teritorijā, A. Ločs pārgāja frontes līniju un atgriezās Preiļu rajonā. Te viņš 27. jūlijā sagatdīta Sarkanā Armiju. Augustā A. Ločs jau bija cīnā pret fašistiem Kauju ceļi viņu aizveda līdz Berlīnei.

Vārkavas pagasta aktivisti 1940. gadā. Pirmajā rindā (no kreisās): pirmais — U. S. Denisovs, trešais — Stanislavs Valvods, piektais — Antons Vilcāns, sestais — Buks; piektais no labās — Andrejs Ločs.

(No Vārkavas vidusskolas muzeja materiāliem)

Policijas palīgdienesta locekļa apliecības fotokopija.

Citādi iekārtojās dzīve 1940. gada aktivistam Bukam. Kad Vārkavu atbrīvoja no okupantiem, Buks atkal aktīvi iekļāvās padomju darbā. No 1944. gada jūlija līdz 1946. gada jūlijam viņš strādāja Vārkavas pagasta izpildkomitejā par finanšu agentu. Būka aktivitāte uztrauca buržuāzisko nacionālistus, un viņi nolēma padomju darbinieku iznīcināt. 1946. gada jūlijā pilsonis un cīnītājs krita no bandītu nodevīgi raidītas lodes.

Taču buržuāzisko nacionālistu zvērības nespēja iebiedēt Vārkavas pagasta darbalaudis. Viņi droši un neatlaidīgi realizēja sociālistiskos pārkārtojumus.

J. PIZELIS, vēsturnieks

Neviens nav aizmirsts, nekas nav aizmirsts

Draudzības svētki partizānu novadā

Pēc tradīcijas jūlija pirmajā svētdienā Draudzības kurgānā, kur saduras triju brālīgo republiku — KPFSR, Baltkrievijas un Latvijas — robežas, notika draudzības un kaujas brālības svētki, kuros piedalījās partizāni, pagrīdnieki, visi tie, kas Lielā Tēvijas kara gados šajās vietās cīnījās pret ienaidnieku.

Skaunes ciemats bija pirmā mūsu republikas apdzīvotā vieta, ko atbrīvoja no fašistiskajiem iebrucējiem. Latvijas zemē svētki sākās ar mītiņu un ziedu nolikšanu Skaunes brāļu kapos.

Piektais jūlijā agri no rīta tūkstošiem cilvēku no tuvām un tālām vietām sāka pulcēties pie kurgāna, lai godinātu kritušo piemīņu un atcerētos to cilvēku varonīgaros vārdus, kas atdeva savu dzīvību par brīvību un laimi, par tautas gaišo nākotni. Pa trijām alejām, kas simbolizē kopīgi nostatītos kauju ceļus, pie kurgāna ieradās republiku delegācijas. To sastāvā bija slaveni partizānu komandieri, kara veterāni, partijas un padomju darbinieki, ražošanas pirmrindnieki un jaunatnes pārstāvji. Pie pieminekļiem un obeliskiem, kas uzcelti

par godu Padomju Savienības Varonim Imantam Sudmalim, komjaunatnes Sebežas rajona komitejas sekretārei Marijai Pinto, baltkrievu partizānu vienības komandierim Vladimiram Simackim un Prošku ciema komjaunatnes organizācijas locekļiem, tika nolikti ziedi.

Pulksten 11.00 sākās svinīgais mītiņš. To atklāja Baltkrievijas Komunistiskās partijas Vitebskas apgabala komitejas pirmais sekretārs V. Griģorjevs. Runādams tajā, Latvijas delegācijas vadītājs republikas Komunistiskās partijas CK sekretārs A. Briļs atzīmēja, ka šogad bijušie Latvijas partizāni atzīmē ievērojamu dienu — 45. gadskārtu, kopš sākās kopīgās kauju operācijas ar Pleskavas un Vitebskas apgabala partizāniem. Tās bija grūtākā 1942. gadā, kad vācu karaspēks, nedaudz atvērvis pēc ziemas sakāvēm pie Maskavas, pārgāja uzbrukumā mūsu zemes dienvidos. Fašistiskā propaganda okupētajā teritorijā uzkurināja nacionālistu un naidu pret citām tautām. Taču krievi, baltkrievi, latvieši un citu tautību pārstāvji, apvienojušies partizānu vienībās, sāka aktīvu bruņotu cīņu pret okupantiem. Viņi kļuva par

draudu iebrucējiem, demonstrēdami patiesas vīrišķības un varonības paraugus.

Ar asinīm cementētā draudzība attīstījās un turpinājās mierīgā jauncelmes darba gados. Ciešā lietiskā kontaktā, cits citam izpalīdzēdami, strādā Latvijas, Baltkrievijas un Krievijas Federācijas darbalaudis. Draugu pieredze palīdz gūt panākumus darbā.

Latvijas Komunistiskās partijas CK, republikas Augstākās Padomes Prezidija un Ministru Padomes vārdā A. Briļs sirsnīgi sveica partizānus un visus Lielā Tēvijas kara dalībniekus un sirsnīgi pateicās viņiem par Dzimtenes aizstāvēšanā parādīto vīrišķību un pašizliedzību.

Pēc tam notika Baltkrievijas māksliniecisko kolektīvu koncerts, fizkultūriešu paraugdemonstrējumi un sporta sacensības.

Svinības Draudzības kurgānā piedalījās Baltkrievijas Komunistiskās partijas CK sekretārs V. Pečennikovs, Baltkrievijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks N. Mazais, Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks O. Misurkins, Vitebskas apgabala izpildkomitejas priekšsēdētāja pirmais vietnieks V. Cecoho, partijas Pleskavas apgabala komitejas sekretārs A. Iljins, Pleskavas apgabala izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks P. Stepanovs, atbildīgi partijas, padomju un komjaunatnes darbinieki, militārie vadītāji.

LATINFORM

Vienības strādā čakli

Pagājis LOTOS vienību darba pirmais cēliens. Jūnijā mūsu rajonā strādāja 16 vienības.

Sarežģītē laika apstākļi bija pārbaudījums ne tikai vienību dalībniekiem, bet, galvenokārt, saimniecībām, kurās šīs vienības darbojās. Tieši darba organizācijas līmenis kolhozos lielā mērā noteica LOTOSu sociālistiskās sacensības rezultātus.

Labā darba organizācija bija M. Gorkija, Raiņa, K. Marksa kolhozos un Rušonas padomju saimniecībā. Toties kolhozs «Vārkava» nepavisam nebija gatavs LOTOS vienību uzņemšanai lietainā laikā. Bez šaubām, vieglāk ir aizbildināties ar to, ka pārāk pieļūlis, tāpēc vienībai nav ko darīt, nekā izspriest, kurš lauks tobrīd ir sausāks, vai arī sameklēt citu, jebkuros laika apstākļos veicamu darbu. Tā rīkojās visās saimniecībās, tikai ne «Vārkavā». Šīs saimniecības neizdarības dēļ Preiļu 1. vidusskolas minī LOTOS vienība «Ritms-87» nostrādāja tikai 5 dienas. Preiļu 2. vidusskolas vienībai «Margrietina», kuras galvenais uzdevums bija slaukt govis šai pašā saimniecībā, galvenokārt nodarbojās ar kūts uzkopšanu.

Tā pašu saimniecību attieksmes rezultātā bieži vien rodas situācija, kad turpmākajos gados skolēni vairs nevēlas atsevišķās saimniecībās strādāt, bet to vadītāji ir neizpratnē: «Kāpēc gan viņiem pie mums nepatīk?»

Lietainais laiks ietekmēja arī arstniecības augu vākšanu un

nodošanu. Aizvadītajā maiņā tikai trīs vienības nodeva aptiecai arstniecības augus. Pārējās šajā sacensības punktā saņēma nulles.

Kopumā vērtējot —pastrādāts ir krietni. Apkopojot visas maiņas rezultātus, zināmi arī uzvarētāji. Starp LOTOS vienībām 1. vieta ir Preiļu 1. vidusskolas vienībai «Ave solī» (strādāja M. Gorkija kolhozā), 2. vieta — «Meitenēm» no Līvānu 2. vidusskolas (kolhozs «Zelta vārpa»), 3. vieta — Līvānu 1. vidusskolas vienībai «Amiko», kura strādāja kolhozā «Rīts».

6. — 8. klašu vienību sacensībā 1. vietu izcīnīja Preiļu 2. vidusskolas vienība «Vārpa» (Raiņa kolhozs), 2. vietā, atpaliēkot tikai par vienu punktu, ierindojās «Agross» no Preiļu 1. vidusskolas (Raiņa kolhozs) un 3. vietā — šīs pašas skolas vienība «Vilnis» (M. Gorkija kolhozs).

Sacensības rezultāti vienībām, kuras strādāja rajona pilsētu un rūpniecības uzņēmumu labiekārtošanā, tiks apkopoti augustā pēc LOTOSu darba noslēguma. Taču jau tagad var teikt, ka visas vienības strādāja labi.

Uzteikt gribu vienīgo loģkopības LOTOS vienību «Margrietina» no Preiļu 2. vidusskolas. Vienības meitenes kolhozā «Vārkava» izslauca apmēram 100 tonnas piena.

Sobrīd jau sākusies LOTOS vienību otrā maiņa. Arī laika apstākļi uzlabojas. Jācer, ka laba darba organizācija un pašu skolēnu godprātīgs darbs dos arī labus rezultātus.

P. BERNANS, rajona LOTOS vienību komandieris

KONKURSS

par apkārtējās vides aizsardzību

Latvijas PSR Valsts agrorūpnieciskās komitejas kolēģija, agrorūpniecības kompleksa darbinieku arodbiedrības republikāniskās komitejas prezidijs un Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības centrālās padomes prezidijs pieņēma lēmumu organizēt visu lauksaimniecības uzņēmumu līgādēju skati apkārtējās vides aizsardzībā un strādājošo darba un sadzīves apstākļu uzlabošanu.

Skates mērķis un uzdevumi — paaugstināt dabas aizsardzības pasākumu efektivitāti, sekmēt apkārtējās vides aizsardzības darba plānošanu, vadīšanu un organizēšanu lauksaimniecības uzņēmumos. Aktivizēt individuālo un kolektīvo biedru darba iniciatīvu apkārtējās vides piesārņojuma novēršanā, sekmēt zemes, mežu, ūdens, floras un faunas resursu racionālu izmantošanu un aizsardzību, vēstures

un kultūras pieminekļu aizsardzību un izmantošanu. Būtiski uzlabot veikumu strādājošo darba un sadzīves apstākļu uzlabošanu, lauku kultūrainavas optimizēšanu un ražošanas kultūras paaugstināšanu.

Skatē piedalās visi kolhozu, sovhozu, agrorūpniecības un citu lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu kolektīvi.

Kolektīvā darba vērtējumu izdara, ņemot vērā lauksaimniecības uzņēmuma apkārtējās vides aizsardzības darba praktisko nepieciešamību un tā izpildi trīsos darba virzienos (kā arī summējot visus vērtēšanas kritēriju rezultātus): a) apkārtējās vides aizsardzības nodrošinātība; b) kultūrainavas pilnveidošana; c) sociālo un ekonomisko iespēju izmantošana.

Skates rezultātus rajonā vērtē un nosaka skates orgkomisija, iepazīstoties ar darba organi-

zāciju un veikumu uz vietām. Rajona orgkomisija līdz 15. janvārim apkopo skates rezultātus kopvērtējumā un atsevišķos darba virzienos, nosaka skates uzvarētājus.

Uz republikānisko skati no rajona izvirza tikai vienu lauksaimniecības uzņēmumu katrā grupā — kopvērtējumā un atsevišķos darba virzienos. Uzvarētājus republikāniskajā skatē nosaka līdz 15. februārim — kopvērtējumā un katrā no pieņemtajiem trijiem darba virzieniem.

Noteikts, ka uzņēmumu vai saimniecību nevar atzīt par skates uzvarētāju, ja nav izpildīti svarīgākie ražošanas plāna rādītāji.

T. VILCANE,

Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības rajona nodaļas padomes priekšsēdētāja vietniece

Top ģimenes enciklopēdija

Nākamā gada vidū mūsu lasītāju rokās nonāks pirmais Ģimenes enciklopēdijas sējums. Šobrīd kamēr rit sējuma sagatavošana, vēl visai šaurš cilvēku loks zina, kāds būs tā saturs, kādi izskatīsies pārējie divi sējumi, kas iznāks katrs ar gada atstarpī. Tādēļ pavērsim durvis uz Galvenās enciklopēdiju redakcijas «virtuvi», ielūkosimies sējumu «modelos» — tematiski alfabētiskajos šķirklju sarakstos, saskaņā ar kuriem tiek veidotas trīs 125 izdevniecības lokšņu biezās grāmatas.

Pirmajā sējumā būs ietvertas 5 nodaļas. Pati pirmā no tām — «Ģimene sabiedrībā». Te tiks aplūkoti tādi jautājumi kā mīlestība un laulība, dzīvesbiedra izvēle, gatavība laulības dzīvei, ģimenes plānošana, tiesības, vajadzības, laulāto uzticība un psiholoģiskā saderība. Jā, arī neuzticība un konfliktsituācijas ģimenē. Šķiršanās. Apsēkotas ģimenes vēsturiskās formas, sākot no matriarhāta līdz mūsdienām.

Otrajā nodaļā — «Personības veidošana» grāmatas autori runās par bērnu sagatavošanu skolai, par audzināšanas kļūdām un neveiksmēm, bērnu individuālajām atšķirībām, pozitīvajām un negatīvajām rakstura īpašībām, meitenes, zēna, laulāto, visas ģimenes godu. Darba tikumu. Ģimenes nozīmi bērnu zinātniskā pasaules uzskata veidošanā. Šajā nodaļā tiks ievietoti arī materiāli par LPSR un PSRS augstākajām mācību iestādēm, republikas teātriem un muzejiem.

Trešajā nodaļā «Padomju tradīcijas» tiks aplūkotas senās un mūsdienu ģimenes, darba un sadzīves tradīcijas, jubilejas kalendārās ieražas, svētki, to skaitā arī kapu svētki un kapu kopšana. Parādīta visa daudzveidīgā kāzu gradācija no cerīnu līdz dimanta kāzām un dotas šo kāzu ieražas.

Ceturtnā nodaļā «Brīvā laikā» būs vērtīta ģimenes valaspriekam. Te apkopos rakstus par ādas apdari, adīšanu, aušanu,

izšūšanu, tamborēšanu, koka un metālapstrādi. Lasītājs tiks iepazīstināts praktiski ar visiem sporta veidiem. Nodaļā būs raksti arī par interešu klubiem, foto un kino amatierismu, kolekcionēšanu, istabas spēlēm, rotaļlietām un to izgatavošanu, tūrismu, medībām un maksšķerēšanu un citiem vaļaspriekiem.

Piektā nodaļā «Juridiskās ziņas» palīdzēs ģimenes locekļiem labāk orientēties padomju likumdošanā, sniegs plašu informāciju par tādiem juridiskiem termiņiem kā individuālais darbs, amatu un profesiju savienošana, autortiesības, atvieglojumi grūtniecēm, daudz bērnu mātēm, jaunajām ģimenēm, pabalsti un to veidi, apdrošināšana, testaments.

Ģimenes enciklopēdijas 2. sējumā būs ietvertas 4 nodaļas — «Mājoklis», «Audumi un apģērbs», «Uzturs» un «Personiskie transportlīdzekļi». Katra nodaļa tiks sagrupēta pa tēmām apakšnodaļās. Piemēram, nodaļā «Mājoklis» ietvers tādas apakšnodaļas kā «Būvmateriāli», «Ēku konstrukcijas», «Būvdarbi», «Mēbeles», «Dzīvokļa plānojums un iekārtojums», «Mājas darbnīca» u. tml. bet katras apakšnodaļas šķirklī tiks ievietoti alfabētiskā secībā kopā ar apakššķirkljiem. Piemēram, apakšnodaļā «Būvmateriāli» apkopos šķirkljus — azbestcimenta izstrādājumi; azbests, betons utt., bet šķirklis «betons» savukārt tiks sadalīts apakššķirkljos — gāzbetons, izdedzbetons, pildbetons, skaidbetons.

Nodaļa «Audumi un apģērbs» mehāniski nekopēs agrāk izlaistās rokdarbu grāmatas. Lasītājs tiks iepazīstināts praktiski ar visiem mūsdienu sastopamo šķiedru, audumu un tekstilmateriālu veidiem, ar apģērba konstruēšanu, apstrādi, tīrīšanu un kopšanu, turklāt padomi tiks nemti gan no vecmāmiņu pūra lādes, gan mūsdienu ķīmijas arsenāla.

Nodaļa «Uzturs» būs adresēta galvenokārt launajām namamāteim, tādēļ gan ēdienu gatavo-

šanā un galda klāšanā, gan virtuves aprīkojumā tiks likti mūsdienīgi akcenti (ātrvārāmais katls, brinumpanna, grilmašīna, mikroviļņu cepeškrāns, tosters, virtuves kombains).

Nodaļā «Personiskie transportlīdzekļi» būs ietverta pati nepieciešamākā informācija un praktiski padomi, kas lieti noderēs gan laivu un velosipēdu, gan motorizēto transportlīdzekļu vadītājiem.

Ģimenes enciklopēdijas 3. sējumam plānotas 3 nodaļas — «Daba un saimniecība», «Sadzīves ķīmija» un «Veselība». Pirmā nodaļa aptvers dārzkopību, biškopību, dzīvniekkopību, augu un dzīvnieku slimības, veterināriju. Otrā nodaļa sniegs priekšstatu par mazgāšanas, mālokļa tīrīšanas un kopšanas līdzekļiem, lakām, krāsām, līmēm, augšnes mēslošanas līdzekļiem, pesticīdiem un citas zinas.

Trešajā nodaļā īpaša uzmanība tiks pievērsta zīdaiņa kopšanai un ēdināšanai akcentēti apstākļi, kas nepieciešami pirmskolas un skolas vecuma bērna normālai garīgai un fiziskajai attīstībai. Doti padomi, kā kopt slimnieku mājās, kā sniegt pirmo palīdzību akūtas saindēšanās, traumas un nelaiemes gadījumā.

Sējuma beigās tiks ievietots «Rādītājs», kas atvieglos lasītājam Ģimenes enciklopēdijas uzziņas materiāla izmantošanu.

Vēl jāpiebilst, ka visi sējumi būs bagātīgi ilustrēti.

Ja no teiktā jums kļuvis skaidrs, ka bez Ģimenes enciklopēdijas, mājas un darba solī valrs nespēsiet iztikt, varat doties uz tuvāko grāmatnīcu, lai noformētu izdevuma iepriekšēju pasūtīšanu. Parakstīties uz Ģimenes enciklopēdiju būs iespējams no šā gada 1. jūlijā līdz 1988. gada 1. aprīlim. Vienas grāmatas aptuvenā cena — 7 rubļi.

G. IEVKALNS,

Galvenās enciklopēdiju redakcijas atbildīgais sekretārs

UZMANĪBU!

Šī gada 1. jūnijā atklāta autobusu satiksme pa maršrutiem: Preiļi — Livāni — Daugavpils (no Preiļiem atiet plkst. 6.35, no Livāniem — plkst. 7.38, pienāk Daugavpilī plkst. 9.16); Daugavpils — Aglonas pagrieziena — Preiļi (no Daugavpils atiet plkst. 11.10, no Aglonas pagrieziena — plkst. 12.23, pienāk Preiļos plkst. 12.58).

PĀRDOD māju Preiļos, Talsu ielā 5 a. Telefons 22916.

MIRUSO PIEMINĀS DIENA STABULNIEKU CIEMA

1987. gada 26. jūlijā

Saliešu kapos plkst. 10.00.
Pastaru kapos plkst. 12.00.
Balckaru kapos plkst. 13.00.
Krištobu kapos plkst. 15.00.
Trūpišu kapos plkst. 16.00.
Saunas Vulānu kapos plkst. 18.00.

Tava mīla māmuliņa
Ciešu miegu aizmigusī,
Nedzird vēja pūtieniņa,
Nedzird tevi raudājam.

(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību pierīgajiem, JŪLIJU LIELOJURI pēdējā gaitā izvadot.
Oškalna kolhoza kolektīvs

Pierimst soli, klusē doma,
Neskan mīļā tēva balss,
Tikai klusa sāpe sirdī
Ilgi vēl pēc tevis sauks.

(E. Zālīte)

Izsakām dziļu līdzjūtību Arim Kaktiņam sakarā ar TĒVA nāvi.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Vakars lielu mieru
Kā vēsu palaģu klāi.

(M. Caklais)

Izsakām dziļu līdzjūtību Matildei Lielojurei sakarā ar MATES nāvi.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Rajonā, ar kuru sacenšamies

Sports katrā gaumei

Republikas sporta organizācijas neatlaidīgi meklē jaunās sacensību formas, lai aktīvi iesaistītu cilvēkus regulārās fiziskās kultūras nodarbībās. Piemēram, Jēkabpilī nolikumā par masu sacensībām parādījies ieraksts: katrā mēneša pēdējā svētdienā uz kolhozu «Zilāni» tiek aicināti svaru bumbas celšanas entuziasti no visa rajona. Jāatzīmē, ka šeit jau sagatavots republikas rekordists raušanā Egils Bojārs. Ikreiz vairāk nekā simt dalībnieku iziet uz starta masu skrējienos, kas sešreiz gadā notiek rajona centrā, «Vārpas» stadionā. Trīs dienas ilgst ritenbraukšanas sporta svētki, kuros iekļauts velokross, kritērija brauciens un masu ātrumsacīkstes pilsētas ielās. Bet ziemā apgaismotā slēpošanas trasē Jēkabpilī nomalē ik nedēļas tiek organizētas sacensības visiem, kas vēlas.

Nesen pilsētā notika krāšņi sporta svētki, kuros piedalījās visu bērnu darbu komandas. Bez

brīvajiem vingrojumiem bērni sacentās arī 30 metru skrējienā, tālākšanā un jautrības stafetē. Vajadzēja redzēt, cik lepnī pēc tam pa pilsētas ielām soļoja uzvarētāji, kas bija ieguvuši savā mūžā pirmās medaļas!

— Mēs esam par to, lai saglabātu laika gaitā pārbaudītās sporta tradīcijas, — saka sporta biedrības «Daugava» rajona padomes priekšsēdētājs Jānis Knodze. — Vienlaikus arvien asāk izjūtam vajadzību pēc jaunām darba formām un sporta servisa pilnveidošanas. Isj sakot, tagad vajadzīgs sports katrā gaumei. Piemēram, samērā nesen mūsu sporta kalendārā parādījās tagad jau popularitāti iekarojušais masu skrējienis apkārt rajona centram, atlētiskās vingrošanas grupu nodarbības un vairāki citi pasākumi.

E. KEHRIS,

LATINFORM korespondents

Redaktors V. PETROVS

FOTOAPARĀTS «LUBITEL—166U» NODERĒS NE TIKAI AMATIERIEM...

Lielformāta negatīvs (6x6 un 4,5x6 cm) nodrošina teicamu uzņēmumu kvalitāti, kā arī iespēju attēlu krietni palielināt.

Īpašs ieliktnis ar kadra lodziņa izmēru 4,5x6 cm ļauj uz parastās vidējā formāta filmas uzņemt 12 kadru vietā — 16.

Aparātam var pieslēgt zibspuldzi.

Cena 27 rubļi.

CRKO «RASSVET»
LATVIJAS REKLĀMAS AGENTORA

MAINA

Preiļu rajona dzīvokļu saimniecības pārvalde informē, ka iespējama dzīvokļu apmaiņa: trīsistabu labiekārtotu dzīvokli Līvānos pret līdzvērtīgu Preiļos. Uzziņas pa telefonu 23241.

MIRUSO PIEMINĀS DIENA SAUNAS CIEMA

1987. gada 2. augustā

Pauņiņu kapos plkst. 10.00.
Priekulu kapos plkst. 11.00.
Lakauskas kapos plkst. 12.00.
Aizupiešu kapos plkst. 14.00.
Anspoku kapos plkst. 15.00.
Betišķu kapos plkst. 16.00.
Smelteru kapos plkst. 17.00.
Skuteļu kapos plkst. 18.00.

BARKAVAS

67. PROFESIONĀLI

TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

aicina mācīties sekojošās specialitātēs:

lauku celtniecības meistars;

plaša profila traktorists mašīnists, remontatlēdznieks, «C» kategorijas šoferis;

dārzenkopības un augļkopības meistars.

Mācību ilgums 3 gadi.

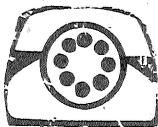
Uzņem jauniešus un jaunietes ar astoņu klašu izglītību.

Mācības notiek latviešu valodā. Ir kopmītne.

Skolas adrese: Madonas rajons, Barkava, Dzirnava ielā 1, tālrunis — Madona 36501.

Laikraksts «Leņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUNĪ: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 221 sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstulju nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 646 eks. (latv. val. 9729 eks., krievu val. 3 917 eks.).

1 nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.
Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Indekss 68169.
Pas. 935.